

نیازو سیمایا گازیه تا: دریای خزر باز هم موجب اختلاف شد

جمهوری آذربایجان در انتظار امضای توافقنامه با ترکمنستان و نزدیکی مواضع با همه کشورهای حاشیه دریای خزر در زمینه مشخص کردن وضع حقوقی آن است

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس خزر: باکو ضمن دادن پیشنهادی به عشق آباد امیدوار است مشکل مربوط به میادین نفتی و گازی مورد اختلاف دریای خزر حل و فصل شود. روزنامه اینترنتی روسی نیازو سیمایا گازیه تا در مقاله ای به قلم ویکتوریا پامفیووا با اشاره به اینکه به گفته خلف خلف، معاون وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان این کشور در استانه گفتگوهای دو جانبه پنج تا ششم نوامبر عشق آباد درخصوص وضعیت دریای خزر به امضای توافقنامه ای با ترکمنستان در خصوص تقسیم بستر دریای خزر مانند قرارداد امضا شده بین روسیه و قزاقستان امیدوار است چنین می نویسد: کارشناسان معتقدند امیده‌های معاون وزیر خارجه جمهوری آذربایجان دور از دسترس هستند و فقط احتمال دستیابی به توافقنامه سیاسی وجود دارد.

به نوشته تحلیلگر روزنامه، خلف طی سخنانی در کنفرانس خبری در باکو که به نتایج نشست امنیتی منطقه خزر اختصاص داشت تاکید کرد: جمهوری آذربایجان در انتظار امضای توافقنامه با ترکمنستان و نزدیکی مواضع با همه کشورهای حاشیه دریای خزر در زمینه مشخص کردن وضع حقوقی آن است. به گفته وی باکو در خصوص وضع حقوقی دریای خزر و تقسیم بستر آن با تهران به توافق رسیده و امیدوار است با عشق آباد هم به توافق برسد.

نویسنده به این موضوع اشاره کرد که علت اصلی اختلاف نظر بین باکو و عشق آباد به ادعای مالکیت آنها بر میادین نفتی و گازی بخش مرکزی فلات قاره دریا یعنی میادین عثمان، عمر و سردار که در جمهوری آذربایجان آنها را اذری، چراغ و کیاپاز می نامند مربوط می شود که باکو چند سال است به طور فعالی در آنها به استخراج منابع مشغول است. ترکمنستان همه این میادین را مال خود می داند و آماده بررسی مسئله در دادگاه بین المللی لاهه است. همانطور که قربانقلی بردیمحمدف رئیس جمهور این کشور تاکید کرده عشق آباد امادگی اجرای هرگونه تصمیم دادگاه لاهه را دارد.

اما باکو به نوبه خود ادعاهای عشق آباد را بی اساس می داند. به گفته خلف خلف جمهوری آذربایجان در ابتدای سالهای نود تحقیقات لازم را در زمینه جغرافیایی و فیزیکی و حقوقی در خصوص بهره برداری از این میادین انجام داده و سپس قراردادهایی با شرکتهای غربی امضا کرده است. مقامات باکو در عین حال اطمینان دارند که اختلاف نظر با عشق آباد از راه گفتگو قابل رفع است.

به عقیده ایلگار ولی زاده سیاستمدار آذربایجانی هنوز هیچ نشانه ای دال بر نزدیکی مواضع باکو و عشق آباد در خصوص تعیین وضع حقوقی دریای خزر دیده نمی شود و شرکتهای بین المللی بریتیش پترولیوم، اکسون موبیل و استاتویل در میادین چراغ و اذری مشغول به فعالیت هستند. ضمناً بخش اعظم نفت جمهوری در بلوک آذری-چراغ-قونشلی استخراج می شود. هرچه روند حقوقی بیشتر طول بکشد اوضاع بدتر می شود چون براساس برآوردها این میادین فقط برای ده سال ذخیره دارند. البته پس از این مدت می توان در عمق بیشتر به جستجوی گاز پرداخت اما هزینه آن بسیار زیاد خواهد بود.

ایلگار ولی زاده تاکید می کند که باکو و عشق آباد از سوی کشورهای ثالث یعنی امریکا و اتحادیه اروپا تحت فشار هستند تا با طرح خط لوله نابوکو که قرار است انرژی را به اروپا منتقل کند همکاری کنند و در نتیجه در نشست عشق آباد تنها توافقنامه سیاسی درخصوص وضعیت حقوقی دریای خزر امضا خواهد شد. نویسنده مقاله در ادامه به این موضوع می پردازد که باکو پس از دریافت ادعاهای ارضی ترکمنستان درمورد سومین میدان نفتی یعنی سردار یا کیاپاز که طبق ارزیابی کارشناسان پنجاه میلیون تن نفت در آن وجود دارد خواهان بررسی دقیقتر مسئله شده است. به همین دلیل شرکتهای روسی لوک اوایل و روس نفت که در مناقصه بهره برداری این میدان برنده شده بودند مجبور شدند فعالیت خود را تا موقع مناسبتری به تعویق بیندازند. شرکت امریکایی موبیل هم که در مناقصه ترکمنستان برای بهره برداری میدان نفتی سردار برنده شده بود در وضعیت مشابهی قرار گرفت. درحالا حاضر باکو به عشق آباد توصیه کرده دو طرف به طور مشترک به بهره برداری از این میدان بپردازند اما پاسخی دریافت نکرده است. از سوی دیگر باکو مشکلاتی با قراردادهای مربوط به بهره برداری از میدان گازی آراز-الوف-شرق که ایران مدعی مالکیت بر آن است دارد. حتی در تابستان سال دو هزار و یک

یعنی زمانی که جمهوری آذربایجان به طور یک جانبه شروع به استخراج منابع این منطقه کرد در آن درگیری مسلحانه ای رخ داد. الکساندر شتوک مدیر اداره دو دیلیجنس معتقد است تقسیم دریای خزر مسئله حقوقی بسیار پیچیده ای است و همه طرفها نقطه نظرات خود را در خصوص مرز بندی دریا دارند که همه آنها کم و بیش درستند. مسائل مربوط به تقسیم ارضی از جمله مشکل ترین مسائل در عرصه بین المللی هستند و به همین دلیل بعید است که مسئله مرز بندی دریای خزر در آینده نزدیک حل و فصل شود.

به عقیده این کارشناس درحال حاضر تنها روسیه است که می تواند بر این اوضاع تاثیر بگذارد و مانع ساخت خطوط لوله نفتی و گازی در دریا با دور زدن خود شود. اما ایلگار ولی زاده معتقد است پس از ساختن خط لوله ترکمنستان-چین از میزان نفوذ روسیه بر عشق آباد کاسته خواهد شد.

پایان پیام.